

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/55/2017
Identifikačné číslo spisu: 5115010691
Dátum vydania rozhodnutia: 28.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Szabo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:5115010691.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci obvineného C. X. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 28. septembra 2017 v Bratislave dovolanie C. X. podaného prostredníctvom obhajkyne proti rozsudku Okresného súdu Žilina zo 17. augusta 2015, sp. zn. 3T/90/2015, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b/ Tr. por. dovolanie obvineného C. X. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina zo 17. augusta 2015, sp. zn. 3T/90/2015, bola podľa § 255 ods. 3 Tr. por., § 334 ods. 1, ods. 4 Tr. por. schválená dohoda o vine a treste medzi obvineným C. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z., J. P. XXXX/X, prechodne bytom Z., X. XX (ďalej len „obvinený“) a prokurátorom Okresnej prokuratúry Žilina, podľa ktorej bol obvinený uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že

dňa 1. februára 2015 asi o 05.00 hod. v Žiline, na Mariánskom námestí, pred klubom Q. club bezdôvodne fyzicky napadol T. X. tak, že ho udrel päťou do oblasti tváre, v dôsledku čoho poškodený spadol na zem, kde mu následne obvinený prehľadal vrecká bundy a odcudzil mu odtiaľ finančnú hotovosť vo výške cca 150,- eur, mobilný telefón zn. HTC Desire 601, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX s vloženou pamäťovou kartou zn. Kingston Micro SDHC 32GB v celkovej hodnote 200,05 Eur, spiatočný lístok na vlak z Olomouca do Rajeckých Teplíc a príručnú kapsičku s logom Puma s osobnou kozmetikou v celkovej hodnote 15,98 Eur, ktorú mal poškodený prevesenú cez plece, čím odcudzením vecí spôsobil poškodenému T. X. celkovú škodu vo výške cca 366,03 Eur a fyzickým napadnutím mu spôsobil pomliaždenie hlavy s odreninou v pravej čelovospánkovej oblasti, pomliaždenie tváre v oblasti nosa s krvnou okoločnicovou podliatinou vpravo a zlomeniny nosových kostičiek bez posunu, ktoré zranenia si podľa znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctva vyžiadali dobu PN v trvaní 6 dní,

pričom obvinený sa predmetného skutku dopustil napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 1T 63/99 z 18. marca 1999, právoplatným dňa 5. mája 1999, v spojení s uznesením Krajského

súdu v Žiline, sp. zn. 2To 187/1999 bol uznaný vinným z trestného činu lúpeže podľa 234 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. a bol mu uložený trest odňatia slobody nepodmienečne vo výmere 2 roky 6 mesiacov so zaradením do I. NVS a ďalej bol rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 5T 10/04 zo dňa 21. apríla 2005, právoplatným dňa 31. augusta 2005, uznaný vinným z trestného činu lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. ako obzvlášť nebezpečný recidivista podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. a bol mu uložený trest odňatia slobody nepodmienečne vo výmere 6 rokov 6 mesiacov so zaradením do III. NVS, ktorý trest bol následne zrušený a rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 3T 5/08 zo dňa 27. júna 2008, právoplatným dňa 27. júna 2008, mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody nepodmienečne vo výmere 7 rokov 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Za to bol obvinenému uložený podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák., 38 ods. 2, § 47 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsať) rokov.

Na výkon uloženého trestu bol podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 2 Tr. zák., § 77 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. obvinenému uložil ochranný dohľad 3 (tri) roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. zák. súd zaviazal obvineného k náhrade škody poškodenému T. X., nar. XX.XX.XXXX v W., Česká republika, trvale bytom Česká republika, W., P. B. XXX/X, a to vo výške 366,03 Eur.

Citovaný rozsudok o schválení dohody o vine a treste nadobudol právoplatnosť a tým aj vykonateľnosť so zreteľom na ustanovenie § 334 ods. 5 Tr. por. jeho vyhlásením, t.j. 17. augusta 2015. Obvinený uložený trest v súčasnej dobe vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová.

Okresný súd Žilina dňa 20. septembra 2017 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného C. X., ktoré podal prostredníctvom ustanovenej obhajkyne JUDr. Zdenky Hruškovej. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 17. júla 2017 (č.l. 476-477), pričom obhajkyňa k dovolaniu pripojila i dôvody dovolania napísané obvineným (č.l. 478-479).

Obvinený vo svojom dovolaní uviedol, že dovolanie podáva z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., nakoľko bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu. Napadnutým rozhodnutím bol v zmysle § 371 Tr. por. porušený zákon a zároveň boli porušené aj ustanovenia o konaní, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, a to v jeho neprospech, pričom jeho dovolanie smeruje voči všetkým výrokom rozsudku Okresného súdu Žilina zo 17. augusta 2015, sp. zn. 3T/90/2015.

V rámci uplatneného dôvodu obvinený poukázal na ustanovenia § 232 ods. 1 Tr. por., § 331 ods. 1, 2 Tr. por., z ktorých je možno vyvodiť, že ani uznanie viny obvineným nezbavuje súd povinnosti zisťovať, či priznanie bolo pravdivé, či výsledky vyšetrovania dostatočne odôvodňujú záver, že skutok spáchal obvinený, ktorý sa ku skutku priznal, uznal vinu a či dôkazy nasvedčujú pravdivosti jeho priznania. Priznanie ku skutku spravil pod tlakom okolností a z obavy o uloženie trestu odňatia slobody na doživotie, pričom popiera spáchanie predmetného skutku s poukázaním na vyjadrenie poškodeného, ktoré ako jediný usvedčujúci dôkaz vyznieval s ostatnými dôkazmi nepresvedčivo a neverohodne, ako aj výpoveď svedkyne H. S.. V konaní neboli produkované žiadne iné dôkazy, ktoré by ho usvedčovali. Súd ani prokurátor sa podľa obvineného nezaoberali ani dôkazmi, ktoré navrhol, a to kamerové záznamy z príľahlých bánk, ktoré boli blízko miesta činu. Za daného stavu mala byť podľa obvineného aplikovaná zásada „in dubio pro reo“ a situácia mala byť vyhodnotená v jeho prospech s poukázaním na ustanovenia § 2 ods. 9, 10, 11, 12 Tr. por.

Podľa obvineného právo na obhajobu nemožno zužovať len na právo mať obhajcu, ale ide o celý komplex práv, ktoré sú orgány činné v trestnom konaní a súd povinné rešpektovať, zachovávať a dať priestor na ich realizáciu, avšak v danom prípade tomu tak nebolo, a preto vzhľadom na vyššie uvedené obvinený navrhol, aby dovolací súd vyššie uvedené nedostatky napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania konštatoval a vyslovil porušenie zákona v príslušných ustanoveniach v zmysle § 386 ods. 1 Tr. por. a postupom podľa § 386 ods. 2 zrušil v celom rozsahu dovolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Žilina, ako aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo a zároveň prikázal, aby okresný súd nanovo konal a rozhodol.

Samosudkyňa súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručila rovnopis dovolania na vyjadrenie ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté. Možnosť vyjadriť sa využila prokurátorka podaním došlým na súd prvého stupňa 8. augusta 2017 (č.l. 482), ktorá navrhla dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por., nakoľko je založené na rovnakých dôvodoch obhajoby obvineného, ktorá bola z jeho strany použitá v prípravnom konaní. Podľa prokurátorky dovolanie obvineného neobsahuje žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli súdu známe v čase rozhodovania a s ktorými by sa súd nevysporiadal. Predmetná trestná vec bola ukončená konaním dohody o vine a treste, pričom obvinený pred súdom na zákonom stanovené otázky v zmysle ustanovenia § 333 ods. 3 písm. a/ až j/ Tr. por. odpovedal kladne. V uvedenej veci podal dovolanie obvinený aj skôr prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Zdenky Sýkorovej, a to z dôvodov v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., ktoré bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. júna 2016, sp.zn. 2 Tdo 15/2016 odmietnuté. Z uvedených dôvodov považuje prokurátorka napadnuté rozhodnutie za zákonné a zodpovedajúce stavu veci.

Vyjadrenie prokurátorky bolo súdom prvého stupňa následne doručené obvinenému, jeho obhajcovi a ostatným stranám, ktorí však na uvedené vyjadrenie prokurátora nereagovali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) preskúmal podané dovolanie a zistil, že dovolanie bolo podané v zákonnej lehote troch rokov, počítanej v zmysle § 370 ods. 1 Tr. por. a v uvedenej lehote bolo podané na mieste, kde bolo možné tento mimoriadny opravný prostriedok podať, teda na Okresnom súde Žilina, pri dodržaní ustanovenia § 370 ods. 3 Tr. por. a bolo podané v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Tr. por. prostredníctvom obhajcu. Zároveň však zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, ako podané osobou neoprávnenou (§ 382 písm. b/ Tr. por.), pretože nebolo podané na základe podnetu, ktorý by mohol byť relevantný na podanie dovolania.

V súvislosti s dovolaním podaným proti rozsudku Okresného súdu Žilina, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste, najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že dohoda o vine a treste je osobitným druhom konania, ktorý je upravený v ustanovení § 331 Tr. por. a nasl. Podstata tohto inštitútu spočíva v tom, že dochádza k uzavretiu obojstrannej dohody medzi prokurátorom a obvineným o spôsobe ukončenia trestnej veci, pričom táto dohoda následne podlieha schváleniu súdu (č.l. 343-346). Týmto konaním sa obvinený vzdáva práva na prerokovanie vecí pred nezávislým a nestranným súdom na hlavnom pojednávaní a trest mu súd ukladá bez dokazovania viny po tom, ako kladne odpovie na verejnom zasadnutí pred súdom na zákonom taxatívne stanovené otázky uvedené v ustanovení § 333 ods. 3 Tr. por. pod písmenami a/ až j/ (č.l. 332). Kladnou odpoveďou na otázku uvedenú v ustanovení § 333 ods. 3 písm. j/ Tr. por. sa obvinený okrem iného vzdáva aj práva podať proti rozsudku o schválení dohody o vine a treste riadny opravný prostriedok (odvolanie).

Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné uviesť, že ustanovenie § 257 ods. 5 a ustanovenie § 334 ods. 4 Tr. por. nemožno vykladať izolovane, ale v súhrne s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o dovolaní, a to ustanoveniami § 369 ods. 1 a ods. 2 a § 372 ods. 1 (veta prvá) Tr. por. V zmysle uvedeného, proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny

(§ 257 ods. 5 Tr. por.) a proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste (§ 334 ods. 4 Tr. por.) dovolanie môže podať len minister spravodlivosti, a to na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby (§ 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c/, § 372 ods. 1 Tr. por.). Obmedzenie uvedené v § 371 ods. 4 veta druhá Tr. por. sa týka len podnetu na dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa odseku 3 naposledy označeného ustanovenia a na prípad uvedený v predchádzajúcej vete nedopadá, čo vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. apríla 2016, sp. zn. 6 Tdo 3/2016, ako aj z ustálenej judikatúry.

Námietky obvineného ohľadne nevykonania ním navrhnutých dôkazov, spochybňovanie výpovede poškodeného a svedkyne sú nedôvodné a irelevantné, pretože žiadne dokazovanie pred súdom nebolo vykonané práve preto, že obvinený si to neželal a dobrovoľne sa vzdal kontradiktórneho, ústneho, verejného a bezprostredného hlavného pojednávania v dôsledku uzatvorenia dohody o vine a treste s prokurátorom, ktorá bola následne schválená aj súdom.

Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd skonštatoval, že obvinený nebol v predmetnom dovolacom konaní oprávnenou osobou na podanie dovolania, nakoľko dovolanie môže podať len minister spravodlivosti, a to na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby, čo sa nestalo, pričom dovolací súd v predmetnej veci nezistil žiadne porušenie práv obvineného, a to ani jeho práva na obhajobu, a preto dovolanie odmietol postupom podľa § 382 písm. b/ Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.